

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 10 marca 2015 roku Sąd Rejonowy w S. w sprawie z powództwa (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. przeciwko E. S. o zapłatę kwoty 5.085,01 zł:

1. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.719,41 zł wraz z ustawowymi odsetkami, nie przekraczającymi jednak w skali roku czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, za okres od dnia 19 listopada 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.348 50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,
2. oddalił powództwo w pozostałej części,
3. nadał wyrokowi w punkcie 1. rygor natychmiastowej wykonalności.

U podstaw powyższego rozstrzygnięcia legły następujące ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy.

W dniu 4 grudnia 2009 roku pozwana E. S. zawarła z (...) Bankiem S.A. z siedzibą we W. umowę o przyznanie limitu kredytowego numer (...) oraz umowę o wydanie i korzystanie z karty kredytowej Furora. Na mocy tej umowy bank przyznał pozwanej do korzystania limit kredytowy do kwoty 3100 zł. Bank zastrzegł w Umowie, że oprocentowanie nominalne od wykorzystanego limitu kredytowego jest zmienne w okresie obowiązywania Umowy limitu i na dzień zawarcia Umowy limitu wynosi 20% dla transakcji gotówkowych

w stosunku rocznym oraz 20% dla transakcji bezgotówkowych w stosunku rocznym. Spłata limitu kredytowego, następować miała w okresach miesięcznych poprzez dokonywanie przez pozwaną spłat na rachunek wierzyciela wskazany w umowie, zaś wysokość oraz termin spłaty raty wskazywał wygenerowany wyciąg na każdy 17 dzień miesiąca i wysłany korespondencyjnie pozwanej. Za dzień spłaty został wskazany 24. dzień od daty generowania wyciągu. W przypadku braku wymaganej spłaty minimalnej w terminie wskazanym na skierowanym do pozwanej wyciągu, wierzyciel zastrzegł możliwość naliczania odsetek od kapitału przeterminowanego oraz możliwość wszczęcia działań interwencyjnych związanych z dochodzeniem spłaty zobowiązań. Wierzyciel wskazał, iż stopa odsetek od zadłużenia przeterminowanego ma charakter zmienny i równa jest czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego obowiązującej na dzień powstania zadłużenia przeterminowanego.

Na mocy umowy o przyznanie limitu kredytowego, pozwana zobowiązała się pokryć wszelkie uzasadnione koszty związane z dochodzeniem spłaty zobowiązań wynikających z Umowy limitu. Na koszty te składają się: koszty telefonicznych upomnień, listownych wezwań i zawiadomień wysyłanych do pozwanej, wyjazdów interwencyjnych oraz opłat za przekroczenie przyznanego limitu kredytowego – określonych w załączniku numer 1 do umowy limitu, a nadto koszty postępowania egzekucyjnego.

Umowę o przyznanie limitu kredytowego, pozwana zawarła na okres jednego roku do dnia 04 grudnia 2010 roku, z możliwością jej automatycznego przedłużenia na dalsze okresy w przypadku niewypowiedzenia przez pozwanego.

Integralną część umowy o przyznanie limitu kredytowego stanowił „Regulamin przyznawania i korzystania z limitu kredytowego FURORA” oraz „Tabela opłat i prowizji dla limitu kredytowego FURORA”. Natomiast integralną część umowy o wydanie i korzystanie z karty kredytowej stanowił „Regulamin wydawania i użytkowania kart kredytowych FURORA”, „Tabela opłat i prowizji dla karty FURORA” oraz „Regulamin Programu lojalnościowego Furora”.

Na mocy umowy z dnia 27 czerwca 2014 roku pierwotny wierzyciel (...) Bank (...) S.A. we W. (dawniej (...) Bank S.A. we W.) zbył na rzecz (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu

Inwestycyjnego Zamkniętego w W. wierzytelność wobec pozwanej E. S., wynikającą z zawartej przez nią z pierwotnym wierzycielem umowy o przyznanie limitu kredytowego nr (...), opiewającą na wysokość całkowitego zadłużenia na kwotę 4.936,09 zł.

Na żadaną w pozwie kwotę składały się następujące należności: należność główna w kwocie 3052,04 zł, naliczone przez poprzednika prawnego kwoty: 425,71 zł z tytułu odsetek umownych, kwota 1092,74 zł z tytułu odsetek karnych, koszty w wysokości 365,60 zł oraz kwota 148,92 zł z tytułu odsetek ustawowych od kapitału w wysokości 3052,04 zł naliczonych przez powoda od dnia 01 lipca 2014 roku do dnia wniesienia pozwu.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w postaci przedstawionych przez powoda dokumentów.

W oparciu o poczynione ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że powództwo podlega uwzględnieniu w przeważającej części – Sąd Rejonowy oddalił powództwo jedynie co do kwoty 365,60 zł.

W pisemnym uzasadnieniu motywów powyższego rozstrzygnięcia Sąd I instancji wskazał, że w przedmiotowej sprawie znajdują zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego – art. 509 § 1 k.c. dający wierzycielowi możliwość, bez zgody dłużnika, przeniesienia wierzytelności na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania, przepisy art. 720 - 724 k.c. dotyczące umowy pożyczki, postanowienia zawartej przez strony umowy kredytu konsumenckiego, podlegające szczególnemu reżimowi określonego w ustawie z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim, w brzmieniu ustawy obowiązującym w dniu zawarcia umowy o przyznanie limitu kredytowego to jest ustawy z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim. (Dz. U. Nr 100, poz. 1081)

Sąd I instancji wskazał, że w stanie faktycznym niniejszej sprawy, pozwana zawarła z pierwotnym wierzycielem umowę, na podstawie której pozostawiono jej do dyspozycji kwotę w określonej wysokości. Pozwana zobowiązała się do jego spłaty w kwotach i terminach określonych w Umowie, Regulaminie i Tabeli Opłat i Prowizji.

W ocenie Sądu meriti fakt, że pozwana nie zajęła stanowiska procesowego w sprawie nie zwalniał Sądu od obowiązku oceny materiału dowodowego pod kątem zasadności wywiedzionych przez stronę powodową roszczeń. Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 339 § 2 k.p.c. w przypadku opisanym powyżej twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie przyjmuje się za prawdziwe, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Zdaniem Sądu I instancji powód nie udowodnił, jakiego rodzaju opłaty i prowizje oraz w jakich wysokościach składają się na łączną kwotę kosztów w wysokości 365,60 zł bowiem powód nie przedstawił chociażby załącznika do umowy zawartej przez pozwaną z pierwotnym wierzycielem stanowiącego Tabelę opłat i prowizji, z której wynikałaby wysokość jednokrotnego telefonicznego bądź listownego wezwania do zapłaty. Z załączonej do pozwu umowy wynika jedynie możliwość obciążenia pozwanej – „wszelkimi uzasadnionymi kosztami związanymi z dochodzeniem spłaty” - § 5 punkt 5 umowy o przyznanie limitu kredytowego. Sąd Rejonowy stwierdził także, że powód nie udowodnił ilości, rodzaju i wysokości każdego wystosowanego do pozwanej wezwania do zapłaty, które łącznie uczyniłoby kwotę 365,60 zł.

Sąd meriti wskazał, że chociaż przyjmuje się, iż możliwe jest zastrzeżenie umowne w relacji z konsumentem obowiązku uiszczenia dodatkowej opłaty za wezwanie do zapłaty, obok odsetek, to jednak opłata dodatkowa konkretnie określona, powinna jedynie zrekompensować koszty rzeczywiście powstałe wskutek wystosowania do klienta monitu. Istotne jest by określona umową kwota za wystosowanie monitu nie była rażąco wygórowana lub żeby dana czynność związana z pobraniem opłaty nie była nadużywana. Sąd Rejonowy stwierdził, że w tym zakresie zobligowany był poddać kontroli twierdzenia powoda bowiem w grę wchodzi przepisy prawa materialnego o charakterze bezwzględnie

obowiązującym. Stosowanie do art. 385¹ § 1 i 3 k.c. postanowienia umowy zawartej z konsumentem, nie uzgodnione indywidualnie, nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu.

W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych ze wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta.

Ponadto Sąd Rejonowy skazał, że zgodnie z art. 4 ust 2 pkt 13 obowiązującej w dacie zawarcia umowy ustawy z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 100, poz. 1081 ze zm.), umowa o kredyt konsumencki powinna zawierać informację o innych kosztach ponoszonych przez konsumenta w związku z niewykonaniem przez niego zobowiązań wynikających z umowy, w tym o kosztach upomnień lub wezwań do zapłaty, kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego. Umieszczenie zaś całości lub części informacji, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 u.k.k., w regulaminie lub ogólnych warunkach, w ocenie Sądu meriti, nie czyni zadość obowiązkowi ustawowemu. Udzielane konsumentowi informacje muszą mieć bowiem charakter wyczerpujący. Muszą zatem zawierać również treści, które bank uważa za oczywiste. Zastrzeżone koszty nie mogą naruszać powołanych przepisów Kodeksu Cywilnego mających charakter bezwzględnie obowiązujący. Podobne uregulowanie znajduje się w art. 110 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, według którego bank może pobierać przewidziane w umowie prowizje i opłaty z tytułu wykonywanych czynności bankowych oraz opłaty za wykonywanie innych czynności. Sąd I instancji podzielił stanowisko, zgodnie z którym przyznanie bankom znaczących uprawnień co do możliwości określania i egzekwowania stosownych opłat i prowizji nie oznacza, że jest to sfera pozostawiona ich uznaniowości. Opłaty i prowizje muszą mieć uzasadnienie ekonomiczne i nie mogą być określane w sposób dowolny. Uprawnienie banku (czy innego podmiotu udzielającego pożyczek) do wynagrodzenia za określone czynności nie może bowiem zmierzać do przerzucenia na klientów kosztów funkcjonowania tego podmiotu.

O odsetkach od kwoty 4.719,41zł, Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 359 § 1 i § 2¹ k. c. w zw. z art. 481 § 1 i 2 k.c. Wskazał przy tym, że odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. Maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W przedmiotowej sprawie strony umówiły się, że odsetki za opóźnienie, tzw. karne, będą równe odsetkom maksymalnym, czyli czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonych w skali roku. W dacie wniesienia pozwu do Sądu, stopa lombardowa NBP wynosiła 3 %, a zatem odsetki maksymalne wynosiły 12% w skali roku. Sąd Rejonowy stwierdził, że zaistniała wówczas szczególna sytuacja, bowiem odsetki ustawowe, które wówczas wynosiły jeszcze 13%, przewyższały poziom odsetek maksymalnych. Żądając odsetek ustawowych od zaległości objętych pozwem wierzyciel wykroczył poza warunki umowy i czynił to na niekorzyść pozwanej, stąd też Sąd I instancji zastrzegł, że należą mu się odsetki ustawowe, o ile nie będą one przekraczały odsetek maksymalnych – bowiem o takie odsetki za opóźnienie umówiły się strony. Od stycznia 2015 roku odsetki ustawowe wynoszą 8%, a zatem są niższe od odsetek maksymalnych, które na tą chwilę wynoszą 10% w skali roku.

Jako podstawę prawną nadania wyrokowi w punkcie 1 rygору natychmiastowej wykonalności Sąd Rejonowy wskazał art. 333 § 1 punkt 3 k.p.c., zgodnie z którym sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli wyrok uwzględniający powództwo jest zaoczny.

Uwzględniając to, że w niniejszej sprawie powództwo podlegało uwzględnieniu w 92%, o kosztach postępowania Sąd Rejonowy rozstrzygnął na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzając z tego tytułu od strony powodowej na rzecz

pozwanej kwotę 1.348,50 zł, na którą złożyła się kwota 250 zł (opłata od pozwu), kwota 17 zł (opłata skarbowej od pełnomocnictwa) oraz kwota 1.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Od powyższego wyroku apelację złożył powód, zaskarżając go w części oddalającej powództwo oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu, zarzucając Sądowi Rejonowemu mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, naruszenie przepisów prawa procesowego, tj.:

1. art. 339 § 2 k.p.c., poprzez nie przyjęcie przez Sąd pierwszej instancji za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych

w pozwie, mimo iż podane przez powoda twierdzenia nie budzą wątpliwości

o kwalifikowanym charakterze, czyli wątpliwości uzasadnionych, podczas gdy przedmiotowe twierdzenia znajdują logiczne i prawdopodobne poparcie

w przytoczonych dowodach w postaci umowy o przyznanie limitu kredytowego z dnia 4 grudnia 2009 roku, o numerze (...) oraz umowy przelewu wierzytelności z dnia 27 czerwca 2014 roku,

2. art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c., polegające na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy, ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że powód nie wskazał żadnych okoliczności, ani nie przedstawił jakichkolwiek dokumentów wykazujących w pełni wysokość roszczenia, podczas gdy przedstawione przez powoda dokumenty w postaci umowy limitu kredytowego z dnia

4 grudnia 2009 roku, o numerze (...), zawartej z pomiędzy (...) Bank (...) S.A. a powodem wykazują w pełni wysokość roszczenia względem strony pozwanej, co nie zostało zaprzeczone przez stronę pozwaną.

W kontekście powyższych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 2. poprzez zasądzenie od pozwanej na jego rzecz dalszej kwoty roszczenia tj. 365,60 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19 listopada 2014 roku, do dnia zapłaty oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu, wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych, za obie instancje.

Nadto skarżący, na podstawie art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c. oraz 382 k.p.c., wniósł na okoliczność udokumentowania wysokości roszczenia dochodzonego w niniejszym postępowaniu, uprzednio dochodzonego przez poprzednika prawnego powoda,

o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z:

- załącznika do umowy limitu kredytowego z dnia 4 grudnia 2009 roku o numerze (...) w postaci tabeli opłat i prowizji,

- bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 5 lipca 2011 r.,

- postanowienia Sądu Rejonowego w Skierniewicach I Wydziału Cywilnego z dnia 19 września 2011 r., wydanego w sprawie o sygn. akt I Co 1474/11 o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 505¹³ § 2 k.p.c., uzasadnienie Sądu drugiej instancji

w postępowaniu uproszczonym powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, jeżeli nie przeprowadzono postępowania dowodowego. Sytuacja opisana w cytowanym przepisie miała miejsce w rozpoznawanej sprawie, bowiem Sąd Okręgowy, po dokonaniu analizy stanu faktycznego sprawy, przyjmuje za własne ustalenia Sądu I instancji stanowiące podstawę faktyczną rozstrzygnięcia przyjętego w zaskarżonym wyroku z dnia

2 października 2014 r.

Wskazać należy, że w postępowaniu zwykłym, strona może w środku odwoławczym przedstawiać nowe fakty i dowody. Zasada ta doznaje jednak ograniczenia poprzez unormowanie art. 381 k.p.c. i odpowiadające mu unormowanie art.

368 § 1 pkt 4 k.p.c. Stosownie do pierwszego z powołanych przepisów sąd II instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem I instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później. Przepis art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c. stanowi z kolei, że apelacja powinna zawierać m.in. powołanie, w razie potrzeby, nowych faktów i dowodów oraz wykazanie, że ich powołanie w postępowaniu przed sądem I instancji nie było możliwe albo że potrzeba powołania się na nie wynikła później. Oznacza to, że sąd II instancji jest zobowiązany na wniosek strony materiał procesowy uzupełnić, jeżeli jest to konieczne do rozstrzygnięcia sprawy, lecz równocześnie jest uprawniony do pominięcia nowych faktów i dowodów zgłoszonych dopiero w postępowaniu apelacyjnym, gdy zachodzą przesłanki określone przepisem art. 381 k.p.c., tj. jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem I instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później (por. wyrok Sądu Najwyższego z 1 września 2010 r., sygn. akt II UK 77/10, LEX nr 661513).

Odnosząc powyższe uwagi do niniejszej sprawy Sąd Okręgowy oddalił powyższy wniosek dowodowy strony powodowej jako spóźniony. Stosownie bowiem do rozkładu ciężaru dowodów, ujętego w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., obowiązkiem strony powodowej – szczególnie, że jest ona podmiotem profesjonalnym w zakresie obrotu wierzytelnościami i w toku postępowania rozpoznawczego reprezentowana była przez fachowego pełnomocnika - było przedstawienie wszelkich dostępnych jej dowodów już na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego. Strona powodowa nie wykazała również, aby powołanie ww. dowodów w postępowaniu przed sądem

I instancji nie było możliwe. Argumentem przemawiającym za dopuszczeniem spóźnionych dowodów nie może być, w ocenie Sądu Okręgowego, powołana

w apelacji okoliczność, że pełnomocnik skarżącej pozostawał w przekonaniu, iż przedstawione przez niego dowody w postaci umowy limitu kredytowego (z resztą nie kompletnej, bo bez stanowiącego jej integralną część załącznika nr 1 „Tabela opłat i prowizji dla limitu kredytowego FURORA”) oraz umowy sprzedaży wierzytelności okażą się wystarczające dla uwzględnienia powództwa w całości.

W konsekwencji powyższego Sąd Odwoławczy kontrolą instancyjną objąć może prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia w kontekście faktycznie zgromadzonego przez Sąd I instancji materiału procesowego.

Apelacja powoda nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy podziela ocenę prawną dochodzonego roszczenia dokonaną przez Sąd Rejonowy, zarówno co do przyjętej podstawy prawnej oceny jego zasadności, jak i wyników tej oceny.

W ocenie Sądu Okręgowego za prawidłową i mieszczącą się w ramach wyznaczonych treścią art. 233 § 1 k.p.c. uznać należy ocenę Sądu I instancji, zgodnie z którą skarżący w toku postępowania – pomimo ciężącego na nim z mocy art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. obowiązku - nie zdołał udowodnić wysokości dochodzonego wobec pozwanej roszczenia w zakresie kwoty 365,60 zł z tytułu kosztów.

Czyniąc zadość dyrektywie wynikającej z treści art. 505¹³ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy wskazuje, że materialnoprawną podstawę rozstrzygnięcia stanowi przepis art. 4 ust 2 pkt 13 ustawy z dnia z 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 100, poz. 1081 ze zm.) obowiązującej w dacie zawarcia przez pozwaną

z pierwotnym wierzycielem ((...) Bankiem Spółką Akcyjną we W.) umowy o przyznanie limitu kredytowego. W myśl tego przepisu umowa o kredyt konsumencki powinna zawierać informację o rocznej stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz warunki jej zmiany, a także informację o innych kosztach ponoszonych przez konsumenta w związku z niewykonaniem przez niego zobowiązań wynikających z umowy, w tym o kosztach opomnień lub wezwań do zapłaty, kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego.

Zdaniem Sądu Okręgowego (odmiennie od stanowiska Sądu I instancji) elementy istotne umowy o kredyt konsumencki mogą zostać zawarte również

w stanowiących integralną część tej umowy załącznikach między innymi o nazwie "Regulamin przyznawania i korzystania z limitu kredytowego", czy „Tabela Opłat

i Prowizji dla limitu kredytowego”. Nie zmienia to jednak prawidłowości zaskarżonego rozstrzygnięcia bowiem Tabela Opłat i Prowizji dla limitu kredytowego, stanowiąca załącznik nr 1 do umowy kredytu, określająca m.in. wysokość kosztów telefonicznych upomnień kredytobiorcy, listownych wezwań i zawiadomień, wyjazdów interwencyjnych, koszty postępowania egzekucyjnego, nie została przez skarżącego przedłożona w toku postępowania rozpoznawczego. Tym samym za prawidłowe

w świetle obowiązujących przepisów prawa materialnego i procesowego uznać należy stanowisko Sądu I instancji, uznające część dochodzonego pozwem roszczenia, tj. kwoty 365,60 zł (koszty), za nieudowodnione, co skutkowało oddaleniem powództwa w tym zakresie.

Uwzględniając powyższe oraz brak ujawnienia okoliczności, które podlegają uwzględnieniu w postępowaniu odwoławczym z urzędu Sąd Odwoławczy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację.